

VENDÉGLÁTÓ ÉS IDEGENFORGALMI SZAKSZERVEZET

ÜZEMI TANÁCS VÁLASZTÁS **2010. szeptember 03 - október 30-ig**

/2010. június 16-án az Elnökség elfogadta/

ÜZEMI TANÁCS VÁLASZTÁS 2010.

Az üzemi tanácsot, illetve üzemi megbízottat három évre választják, az utolsó választás 2007. szeptember 03. és október 30. között zajlott. A tényleges lebonyolítás munkahelyenként más időpontban volt. Ezért minden munkahelyen meg kell vizsgálni, hogy 2007-ben mikor volt pontosan az üzemi tanács választás, és ehhez igazítva kell ebben az évben kiírni a következő választást.

Az üzemi tanács választás szabályait az alábbi két törvény szabályozza:

1992. évi XXII. Törvény-a Munka Törvénykönyvéről 42.§-70.§-ig.

357/2009.(XII. 30.) Kormány rendelet

Szavazat összeszámlálás módszerét, reprezentativitás kritériumát:

2009. évi LXXIV. Törvény 7. § (1) ac, és a 26§ 10. bekezdései tartalmazzák.

/Mindhárom mellékelve/

I. AZ ÜZEMI TANÁCS VÁLASZTÁS LEBONYOLÍTÁSA:

Üzemi tanácsot kell választani minden olyan munkáltatónál, illetve a munkáltató minden olyan telephelyén (részlegénél), ahol a munkavállalók létszáma az ötven főt meghaladja. Mt.43.§(1)

Üzemi megbízottat annál a munkáltatónál, illetve a munkáltató olyan önálló telephelyén (részlegénél) kell választani, ahol a munkavállalók létszáma ötvenegy főnél kevesebb, de a tizenöt főt meghaladja. Mt.43.§.(2)

Az üzemi tanácsot, illetve üzemi megbízottat három évre választják.

Az újonnan létrejövő munkáltatónál három hónapon belül kell az üzemi tanácsot, üzemi megbízottat megválasztani.

Központi üzemi tanácsot kell létrehozni, ha a munkáltatónál több üzemi tanács, illetve üzemi megbízott működik. Mt 44.§.

Az üzemi tanács tagjainak száma, ha a munkavállalók száma a választás időpontjában
Mt.45. § (1)

- a) a száz főt nem haladja meg, három
- b) a háromszáz főt nem haladja meg , öt
- c) az ötszáz főt nem haladja meg, hét
- d) az ezer főt nem haladja meg, kilenc
- e) a kétezer főt nem haladja meg tizenegy
- f) a kétezer főt meghaladja, tizenhárom

Üzemi tanácstagga az a cselekvőképes munkavállaló választható, aki legalább hat hónapja a munkáltatóval munkaviszonyban áll.

VOLT-E ÜZEMI TANÁCS

NEM

Ha a munkáltatónál üzemi tanács nincs, a választási bizottságot a munkáltatónál képviselettel rendelkező szakszervezet, illetve a nem szervezett munkavállalók képviselőiből kell kialakítani. Mt. 49.§(2)

IGEN

Ha igen, a törvény a választási bizottság létrehozását az üzemi tanács hatáskörébe utalja.

VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG MEGALKÍTÁSA

Határidő: **legkésőbb a választást nyolc héttel megelőzően** Mt.49.§(1)

Tagja lehet: Aki választásra jogosult

A munkáltatónál képvisellel rendelkező szakszervezetek képviselői részt vehetnek a választási bizottság munkájában.Mt.49.§(1)

A VISZ helyi alapszervezetének tagjai vegyenek részt a választási bizottság munkájában!

A munkáltató nem vehet részt. Mt.49.§(1)

Az üzemi tanács tagja és elnöke nem lehet tagja. Mt.48/A§

A bizottság tagja nem jelölhető és nem választható.

Tagjainak számát a törvény nem határozza meg.

Feladatai: Mt. 48. §(1)

meghatározza a választás időpontját

meghatározza a jelöltállítás határidejét, **legalább három héttel a választást megelőzően**

megállapítja a szavazatszámolás részletes szabályait az alábbi törvény és rendelet figyelembe vételével:

1992. évi XXII. Törvény-a Munka Törvénykönyvéről 42.§-70.§-ig.

357/2009.(XII. 30.) Kormány rendelet

Azokon a munkahelyeken, ahol **több üzemi tanácsot választanak**, ott annyi választási bizottságot kell létrehozni, ahány tanácsot választanak. A **központi üzemi tanács** szintjén nincs szükség választási bizottságra, mivel **delegálás útján jön létre**, Mt.44.§(2) Célszerű a választási bizottságok képviselőiből egy koordinációs bizottság létrehozása, amely összehangolja a választásokat.

VÁLASZTÁSRA JOGOSULT MUNKAVÁLLALÓK NÉVJEGYZÉKE A MUNKÁLTATÓTÓL

Mt. 47.§(2)

A választásra jogosult, valamint a választható munkavállalók jegyzékét a munkáltatónak a választási bizottság kérésére **öt munkanapon belül** rendelkezésre bocsátott adatai alapján a választási bizottság állapítja meg és teszi közzé.

JELÖLTÁLLÍTÁS HATÁRIDEJÉNEK ÉS A VÁLASZTÁS IDEJÉNEK MEGHATÁROZÁSA.

Választás ajánlott időpontja: 2010. szeptember 03-október 30. között. Mt. 48.§(1) a, bekezdése alapján, tehát munkahelyenként az előző választásokhoz számított három év

A választási bizottság összeállítja és közzéteszi a választók és választhatók listáját, megállapítja hány tagú tanácsot kell választani. Mt. 45.§

JELÖLTEK LISTÁJA A VÁLASZTÁS ELŐTT 3 HÉTTTEL

MT. 49.§(5)

Határidő: legkésőbb három héttel a választás napja előtt

A jelöltállítás érvényes, ha a jelöltek száma legalább az üzemi tanácsba választható tagok számával azonos, de célszerű több jelöltet állítani, hogy póttag választására is legyen mód.

A munkáltatónál képviselettel rendelkező szakszervezet tagjai közül önállóan állíthat jelöltet. Mt. 49.§(3)

A VISZ helyi alapszervezetének tagjai törekedjenek arra, hogy minél több VISZ jelöltet állítsanak!

A jelöltek írásban nyilatkoznak a jelölés elfogadásáról

SZAVAZÁS MEGSZERVEZÉSE, SZAVAZÓLAPOK ELKÉSZÍTÉSE.

Mt. 50.§(1) a választási bizottság- a jelöltlistának megfelelően – elkészíti a szavazólapot az alábbiak szerint:

357/2009.(XII. 30.) Kormány rendelet alapján a szavazólapnak a következőket kell tartalmaznia:

a.) a munkáltató megnevezését

b.) a jelöltek nevét ábécé sorrendben

c.) a szakszervezet által állított jelölt esetén a jelölt neve után az alapszervezet nevét, a VISZ /mint ágazati szakszervezet jelölését/ ASZSZ /mint konföderáció megjelölését/

d.) a nem szakszervezet által állított jelölt neve után a „ nem szakszervezeti jelölt” megnevezés feltüntetését.

e.) az Mt.45.§ (1) alapján megválasztható üzemi tanács tagok számát, valamint, hogy érvénytelen a szavazat, ha a szavazólapon ennél több személyt neveznek meg.

SZAVAZATSZEDŐ BIZOTTSÁG MEGALKALÍTÁSA

Mt. 50. §(2)

A választási bizottság gondoskodik a szavazás megszervezéséről, a szavazatszedő bizottságok összeállításáról.

SZAVAZÁS LEBONYOLÍTÁSA, SZAVAZATOK ÖSSZESZÁMLÁLÁSA.

Mt.51.§(1-2)

Határidő: a választási bizottság által kitűzött időpontban.

Az üzemi tanács tagjait titkos és közvetlen szavazással választják.

A szavazólapon a választani kívánt jelölt nevét egyértelműen meg kell jelölni.

JELENTÉS KÉSZÍTÉSE

A választási bizottság a választásról jelentést készít.

A jelentés tartalmazza, a 357/2009. (XII:30.) Korm. Rendelet 3.§ (1) alapján:

a választás helyét és időpontját,

a munkáltató megnevezését, székhelyét, adószámát

telephely, részleg megjelölését

az üzemi tanácsnak az Mt. 45. § (1) alapján megválasztható tagjainak számát, vagy annak jelzését, hogy üzemi megbízott választás történt

a választásra jogosultak számát

a választáson részt vettek számát

az összes érvényes szavazat számát, ezen belül a VISZ jelöltjeire leadott összes érvényes szavazat számát
a nem a szakszervezet által állított jelöltekre leadott összes érvényes szavazat számát

Ezt a jelentést a választási bizottság megküldi, a:

- a.) a társadalmi párbeszédért felelős miniszternek
- b.) a munkahelyi alapszervezetnek
- c.) ha van, a SZIB-nek
- d.) a VISZ központjába

Az elektronikus adatszolgáltatás a társadalmi párbeszédért felelős miniszter honlapján, jelenleg. www.szmm.gov.hu Munkaügyi Kapcsolatok Információs Rendszer keretében működő Üzemi Tanács elektronikus adatgyűjtő rendszeren keresztül történik.

A választási bizottság a fenti rendszeren keresztül az internetes felület használatára jogosító kódot kér, amelyet három munkanapon belül megkap. Ez egy 8 számjegyű azonosító.

A jelentést az üzemi tanács köteles megőrizni a következő választásig, amennyiben ennek nem tud eleget tenni, úgy a munkáltató felelőssége.

A társadalmi párbeszédért felelős miniszter a szakszervezet kérésére elvégzi az adatok országos összesítését, megállapítja az érvényes redukált szavazatok összesített számát, a választásokon részt vettek arányát.

Redukált szavazat: az üzemi tanács, illetve, illetve megbízott választáson a szakszervezet jelöltjeire leadott érvényes szavazatok száma és az üzemi tanács tagjainak száma egytizedes pontossággal meghatározott hányadosa. /2009. évi LXXIV. Törvény 26§ 10. bekezdése tartalmazza./

JEGYZŐKÖNYV KÉSZÍTÉSE.

Mt.53.§(1-2)

Ennek tartalmaznia kell különösen

- a szavazóurnák felbontásának körülményeit
- a választás helyét és időpontját,
- a szavazásra jogosultak számát
- a szavazáson résztvevők számát
- az összes leadott szavazatok számát
- az érvényes és érvénytelen szavazólapok számát,
- az egyes jelöltekre leadott szavazatok számát,
- a megválasztott üzemi tanácstagok és póttagok nevét,
- a választással összefüggő esetleges vitás ügyet, illetve az ezzel kapcsolatos döntést,

A választási jegyzőkönyvet a választási bizottság tagjainak alá kell írni és a munkáltatónál szokásos módon közzé kell tenni.

A jegyzőkönyv kettő példányban készül.

- Egy példányt **az üzemi tanács őríz,** érvénytelen választás esetén e kötelezettség a munkáltatót terheli.
- Egy példányt a **VISZ központi címére** kell beküldeni. /1068. Budapest Benczúr u. 45./ legkésőbb november 15-ig.

EREDMÉNY KIHÍRDETÉSE

Az **üzemi tanács megválasztott tagjának** Mt 51.§(4) azokat kell tekinteni, akik a leadott érvényes szavazatok közül a legtöbbet, de legalább a **szavazatok harminc százalékát megszerezték**. Szavazategyenlőség esetén az adott munkáltatónál fennálló hosszabb munkaviszonyt kell figyelembe venni.

Érvényes a választás, Mt.51/A(1)

Ha a választásra jogosultak több, mint a fele részt vett

Ebből a szempontból nem kell figyelembe venni azt a választásra jogosult munkavállalót, aki a választás időpontjában

- a) keresőképtelen beteg,
- b) szülési, vagy fizetés nélküli szabadságon van
- c) sor-vagy tartalékos katonai, ill. polgári szolgálatát tölti
- d) egy hetet meghaladó tartós kiküldetésben van

Érvénytelen a szavazat Mt.51§(3)

- ha azt nem a választási bizottság által elkészített szavazólapon adták le
- nem lehet megállapítani, hogy a szavazatot kire adták le,
- a szavazólapon a megválasztható tagok számánál több jelöltet jelöltek meg,

Érvénytelen a választás, Mt.51/A§(1)

- ha a résztvevők száma nem haladja meg a választásra jogosultak számának felét.

Ez esetben harminc nappal később, de kilencven napon belül meg kell ismételni a választást

Eredménytelen a választás, Mt.51.§(5)

ha a jelöltek közül nem értek el annyian a törvényben előírt minimális harminc százalékos támogatottságot, mint ahány tagot kell választani a tanácsba.

Ebben az esetben azokat a jelölteket, akik megkapták a megfelelő számú szavazatot, a tanács tagjának kell tekinteni. A fennmaradó helyekre harminc napon belül új választást kell tartani úgy, hogy a választást megelőző tizenöt napig új jelöltet is lehet állítani.

A törvény, Mt.55/A.§ biztosítja az üzemi tanácsban megüresedett helyek **póttagokkal** történő betöltését.

Póttag, aki a választás során megszerezte a szavazatok legalább húsz százalékát, de nem került be a tanácsba. Így megfelelő számú póttag esetén elkerülhető a tanács létszámának csökkenése miatt szükségessé váló időközi választás.

EGYEZTETÉS

Mt.54.§

A választás eredményével, vagy a választás lebonyolításával kapcsolatos viták esetén **egyeztetést lehet kezdeményezni öt napon belül**. Erre a munkavállaló, a munkáltató, a munkáltatónál képvisellel rendelkező szakszervezet és a választási bizottság jogosult.

EREDMÉNYES VOLT-E AZ EGYEZTETÉS

Az egyeztetés eredményét és a határozatot írásba kell foglalni. A határozat ellen **öt napon belül bírósághoz** lehet fordulni. A bíróság tizenöt napon belül, nem peres eljárásban **határoz**.

90 NAPON BELÜL A VÁLASZTÁS ISMÉTLÉSE

Abban az esetben, ha érvénytelen a választás.

Mt.51./A§(2)

Határidő: Harminc nappal később, de kilencven napon belül meg kell ismételni a választást

ÉRVÉNYES VOLT- E A PÓTVÁLASZTÁS?

Mt.51/A§(3)

Érvényes a pótválasztás, ha azon a választásra jogosultak több mint egyharmada részt vett.

Megválasztottnak azt kell tekinteni, akik a leadott **érvényes szavazatok közül a legtöbbet, de legalább a szavazatok harminc százalékát megszerezték.** Ebben az esetben az üzemi tanács megválasztása két évre szól.

EGY ÉV MÚLVA ISMÉT VÁLASZTÁS

Mt.51./A§(3)

Ha a megismételt választás érvénytelen, újabb üzemi tanácsi választást egy év múlva kell tartani.

Mt.59.§(1)

Az üzemi tanács a megválasztását követő tizenöt napon belül összeül.

Az üzemi tanács első ülésén-tagjai közül-nyílt szavazással, elnököt választ.

Annál a munkáltatónál, ahol több üzemi tanácsot választottak, a munkavállalók létszámával arányos számban delegálnak tagokat a központi üzemi tanácsba. A delegált tagok megválasztják a központi üzemi tanács elnökét, Mt.44§.

Az üzemi tanács tagját munkajogi védelem illeti meg. Mt. 62.§(3)

II.

Vállalati (üzemi szinten) a választások tétje: az üzemi tanács létrehozása, a vállalati szintű reprezentativitás meghatározása és a kollektív szerződéskötési (ajánlattételi) jogosultság megszerzése.

Mt.33.§(2)- A szakszervezet jogosult a munkáltatóval a kollektív szerződést megkötni, ha jelöltjei az üzemi tanács választáson a leadott szavazatok több mint felét megszerezték.

Tehát alapszervezeteink kollektív szerződéskötési jogosultsága a tét!

Amennyiben nincs szakszervezet, nincs kollektív szerződés, az Üzemi Tanács nem tölti be szerepét!

Az ÜT megfelelő testülete lehet a dolgozók tájékoztatásának a cég ügyeiről, a vezetés szándékairól, ezért a munkavállalók hatékony érdekképviselője és védelme szempontjából szükséges, hogy a VISZ jelöltjei győzzenek. Így lehet a szakszervezeti munka tapasztalatait még jobban felhasználni a megszerzett információk birtokában, a munkavállalók gazdasági, szociális érdekeinek összefogott, egységes védelme érdekében.

Az üzemi tanácsok Mt. által rögzített jogosítványai a következők.

Együttdöntési jog: Mt.65.§ A kollektív szerződésben meghatározott jóléti célú pénzeszközök felhasználása, ennek alapvető feltétele, hogy legyen szakszervezet, aki a KSZ-t megköti, és ebben szerepeljen a teljes összeg meghatározása, illetve a jóléti jellegű

intézmények (üdülő, sportlétesítmény) és ingatlanok hasznosítása tekintetében is együttdöntési jog illeti meg az ÜT-t.

Véleményeztetési jog: Mt.65.§(3)

- A munkáltató köteles véleményeztetni döntése előtt, a munkavállalók nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedések tervezetét, /átszervezés, szervezeti egység önálló szervezetté alakítása, korszerűsítési elképzelések/
- A személyügyi tervet, a személyügyi nyilvántartás rendszerének kialakítására vonatkozó elképzeléseit,
- A munkavállalók képzésével összefüggő terveket, a foglalkoztatást elősegítő támogatások igénybevitelére, illetve a korengedményes nyugdíjazásra vonatkozó elképzeléseket.
- Az éves szabadságolási tervet,
- A megváltozott munkaképességű dolgozók rehabilitációjára vonatkozó intézkedési tervezetet,
- Az új munkaszervezési módszerek és a teljesítménykövetelmények bevezetését,
- A munkavállalók lényeges érdekeit érintő belső szabályzatainak tervezetét,
- A munkáltató által meghirdetett anyagi, vagy erkölcsi elismeréssel járó pályázatot,

Tájékoztatáshoz való jog: Mt.65.§(4) a munkáltató köteles tájékoztatni az üzemi tanácsot:

- Legalább félévente a munkáltató gazdasági helyzetét érintő alapvető kérdésekről,
- A munkáltató tevékenységi körének jelentős módosításáról,
- Legalább félévente a bérek, keresetek alakulásáról, a munkaidő felhasználásáról, a munkafeltételek jellemzőiről.

Az 2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról a felügyelő bizottságok létrehozásáról is rendelkezik 39.§(1), amely kimondja, hogy a **munkavállalói képviselőket a felügyelő bizottságokba az üzemi tanács jelöli a munkavállalók sorából, az ott működő szakszervezet meghallgatása után.**

Mt.68.§(2)

Az üzemi tanács a munkáltatótól minden olyan kérdésben tájékoztatást kérhet, amely a munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő gazdasági és szociális és érdekeivel, valamint az egyenlő bánásmód követelményének megtartásával kapcsolatos. A munkáltató a tájékoztatást nem tagadhatja meg.

Ágazati szinten a választások tétje:

Az Idegenforgalmi Munkaadók Országos Szövetségével megkötött Ágazati Kollektív Szerződésünk és kiterjesztése megtartása, továbbá a jogosultság megtartása a továbbfejlesztéséhez.

Mt.34§.

2009. évi LXXIV. Törvény 1. számú melléklete 1. pont

A kollektív szerződés ágazati szintű kiterjesztésének feltétele a szakszervezet ágazati szintű reprezentativitása. Az ágazati szakszervezet munkavállalók általi támogatottságának megítélésénél az üzemi tanácsi választások eredményét veszik figyelembe.

A Turizmus-Vendéglátás Ágazati Párbeszéd Bizottságban /amely munkavállalói oldalát kizárólag a VISZ alkotja/, a részvétel és a reprezentativitás egyik fontos kritériuma az üzemi tanács választásokon a részvételi arány, és a VISZ jelöltekre adott érvényes szavazatok száma.

2009. évi LXXIV. Törvény 7.§ (1) ac) alapján az az ágazati szakszervezet vehet részt, amelynek jelöltjei által az üzemi tanács választásokon együttesen megszerzett redukált szavazatok száma elérje az ágazatban foglalkoztatottak számának öt százalékát.

Konföderációs, országos szinten a választások tétje:

Az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége, és ezen keresztül a VISZ részvétele az országos érdekegyeztetésben, a régiós és országos önkormányzati irányítással működő testületekben.

Budapest, 2010. június 16.

VENDÉGLÁTÓ ÉS IDEGENFORGALMI SZAKSZERVEZET
ÜZEMI TANÁCS VÁLASZTÁSOKAT KOORDINÁLÓ BIZOTTSÁGA